

Nawoord nazorgonderzoek re-integratiebeleid

De rekenkamer heeft kennisgenomen van de bestuurlijke reactie van het college van burgemeester en wethouders op het nazorgonderzoek re-integratiebeleid. De rekenkamer deelt de mening van het college dat het spreken over “inwoners met een hulpvraag” de voorkeur geniet boven het spreken over “klanten”.

Met een nazorgonderzoek blikt de rekenkamer terug op de afgelopen jaren; hoe het college uitvoering heeft gegeven aan de besluitvorming van de raad naar aanleiding van een eerder rekenkameronderzoek. Met een nazorgonderzoek maakt de rekenkamer “de balans op”. Volgens het oordeel van de rekenkamer is er onvoldoende voortgang geboekt in de opvolging van de besluitvorming van de raad naar aanleiding van het onderzoek naar het re-integratiebeleid uit 2009.

Tegelijkertijd realiseert de rekenkamer zich dat er sinds 2009 veel veranderd is rondom het onderwerp re-integratie. De opgave en het werkveld van gemeenten zijn – mede door de toenemende samenwerkingsverbanden en afnemende budgetten voor re-integratie – steeds complexer geworden. Voor gemeenteraden is het mede daarom ook lastiger om grip op dit onderwerp te krijgen.

Om grip te krijgen op het dossier re-integratie/participatie is het van belang dat de raad kan beschikken over zowel kwantitatieve als kwalitatieve informatie. Het college stelt dat de gemeente niet de controle heeft over alle factoren die bijdragen aan de realisatie van re-integratiedoelen en daarom meer nadruk legt op de kwaliteiten van begeleiding, ontwikkeling en bemiddeling, onder meer door het instellen van een visitatiecommissie. De rekenkamer onderkent dat de realisatie van re-integratiedoelen wordt beïnvloed door vele, ook externe factoren, maar is van mening dat het juist om die reden van belang is een balans te vinden tussen kwantitatieve en kwalitatieve informatie. Op basis hiervan kan immers een zinvolle discussie met de raad worden gevoerd over de mate van doelrealisatie en de invloed van de gemeente hierop. Overigens constateert de rekenkamer dat de raad op dit moment, nu er nog geen visitatie heeft plaatsgevonden én er slechts in zeer beperkte mate kwantitatieve informatie voorhanden is, niet goed in staat is om (bij) te sturen.

De rekenkamer vindt het dan ook van belang dat raad en college nadere afspraken maken over de informatievoorziening aan de raad: welke plannen heeft het college, wat wil het college daarmee bereiken, welke concrete verbeteringen wil het college realiseren, hoe gaat het college dat doen en hoe wordt de raad over de voortgang geïnformeerd? Het is van belang dat het college de raad in deze ontwikkeling meeneemt. Dit “meenemen” kan zelfs letterlijk worden opgevat. Het meenemen van de raad naar “best practices” in de regio en het bieden van mogelijkheden om gesprekken te voeren met professionals in de uitvoering, draagt bij aan de deskundigheidsbevordering van de raad en daarmee aan de kwaliteit van de discussie over re-integratie en de gemeentelijke rol hierin.

Een laatste opmerking maakt de rekenkamer ten aanzien van de uitvoeringskosten. Volgens het college kan op basis van de benchmark niet de conclusie worden getrokken dat de uitvoeringskosten in Hilversum relatief hoog liggen ten opzichte van andere gemeenten. Ook stelt het college dat de gemeente geen gegevens heeft aangeleverd voor de benchmark over de uitvoeringskosten. Het klopt dat Hilversum niet eerder gegevens aanleverde voor de benchmark. Specifiek voor het nazorgonderzoek heeft de rekenkamer deze gegevens echter opgevraagd en deze zijn ambtelijk gecontroleerd, alvorens deze vergeleken zijn met benchmarkgegevens van andere gemeenten. De benchmarkgegevens uit 2015 zijn afkomstig van in totaal ongeveer 70 gemeenten. De gemeenten worden bij het invullen gestuurd door duidelijke instructies wat wel toegerekend moet worden aan de uitvoeringskosten en wat niet. Hiermee wordt de eenduidigheid van de invulling door de deelnemers zo goed mogelijk bewaakt. De definities en begrippen die worden gehanteerd, komen zo veel mogelijk

tegemoet aan het feit dat de uitvoering bij gemeenten verschillend georganiseerd is. Hierdoor is volgens de rekenkamer een goede vergelijking tussen gemeenten mogelijk.

Namens de Rekenkamer Hilversum,

dr. Robert Elenbaas
plaatsvervangend voorzitter

N.B.:

In zijn bestuurlijke reactie geeft het college aan dat het in afwachting van de “verplicht” voorgeschreven indicatoren voor onder andere het re-integratiebeleid, geen indicatoren heeft opgenomen in de Programmabegroting 2016. Daarnaast geeft het college aan dat in de begroting drie concrete doelstellingen zijn geformuleerd, die volgens het college voldoende meetbaar zijn om te sturen.

Naar aanleiding hiervan heeft de rekenkamer geconstateerd dat in het eindrapport onterecht deze doelstellingen niet zijn opgenomen. De tekst uit de Programmabegroting 2016 waarnaar de rekenkamer in haar eindrapport in de laatste alinea van pagina 14 en de eerste en tweede alinea van pagina 15 verwijst, is afkomstig van programma 2 “Zorg”, thema 1 “Zorg”, ambitie “Sociaal plein functioneert goed”. De rekenkamer had hier willen verwijzen naar Programma 3 “Werken”, thema 2 “Werkende stad”, ambitie “Optimaliseren aansluiting vraag en aanbod”. In dit programma wordt inderdaad een drietal meetbare doelstellingen genoemd. Als correctie voor deze ommissie heeft de rekenkamer daarom een erratum behorend bij het eindrapport opgesteld. Deze constatering laat volgens de rekenkamer echter onverlet dat er voor de raad weinig stuurinformatie is en dat de indicatoren, die tot 2015 nog werden gehanteerd, in 2016 uit de begroting verdwenen zijn.